

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna a JUDr. Olgy Trnkovej v právnej veci žalobcu **J. K.**, bývajúceho v P., proti žalovanému **I. N.**, bývajúcemu v P., zastúpeného JUDr. A. S., advokátkou so sídlom v B., **o zaplatenie 775 000,- Sk**, vedenej na Okresnom súde v Brezne pod sp. zn. 1 C 29/2004, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. januára 2007 sp. zn. 12 Co 324/2006

t a k t o :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd v Brezne v poradí druhým rozsudkom z 22. septembra 2005 č.k. 1 C 29/2004-84 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 775 000,- Sk do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ako aj trovy konania v sume 77 500,- Sk za zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia vo výške 145 980,40 Sk v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že na základe zmluvy z 8.2.2002 žalovaný obdržal pôžičku vo výške 250 000,- Sk s lehotou splatnosti 28.2.2002. Zároveň bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Pôžička bola dohodnutá ako bezúročná. Zo strany žalovaného došlo k omeškaniu s plnením od 1.3.2002 až do 11.11.2003 v rozsahu 621 dní.

Zmluvná pokuta podľa zmluvy by predstavovala 1 552 500,- Sk. Žalobca uplatnil necelú polovicu nároku, ktorému prvostupňový súd vyhovel.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 25. januára 2007 č.k. 12 Co 324/2006-225 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Samostatným výrokom pripustil vo veci dovolanie. V odôvodnení uviedol, že nezistil, aby zmluva bola v rozpore s ustanovením § 37 a 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), keďže predmet zmluvy je riadne a dostatočne vyjadrený. Zo zmluvy vyplývajú všetky práva a povinnosti pre účastníkov. Jednoznačne z nej vyplýva, že došlo k požičaniu sumy 250 000,- Sk s tým, že bolo dohodnuté, že pre prípad porušenia žalovaného s plnením jeho záväzku má zaplatiť zmluvnú pokutu. Pokiaľ ide o určitosť dojednaní zmluvnej pokuty je nepochybné, že táto bola dohodnutá písomne, pričom výška pokuty alebo spôsob jej určenia bol daný jednoznačne, jej výška bola vymedzená 1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Z obsahu zmluvy ani ujednaní článku 4 niet pochybností, že by tento článok bolo možné vysvetliť iným spôsobom. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že výkon práva žalobcu nezasahuje bez právneho dôvodu do práva žalovaného, pretože na základe dohody uzavretej dovoľným spôsobom mu vzniklo právo na plnenie – zmluvnú pokutu z dôvodu porušenia povinností žalovaným, pričom v dôsledku tohto porušenia vzniklo žalobcovi právo na zmluvnú pokutu. Právnym dôvodom v zmysle § 3 je teda porušenie povinností žalovaným vrátiť pôžičku, resp. splniť dlh riadne a včas, čo sa nestalo. Nebolo preukázané, že by uzavretá zmluva nebola platná alebo že by ju podpisoval žalovaný bez dostatku vôle. Bol si teda vedomý následkov, ktoré môžu nastať v prípade porušenia jeho povinností. Dohoda o zmluvnej pokute bola uzavretá písomne v rámci zmluvy o pôžičke. V konaní nebol predložený dôkaz, ktorým by došlo v zmysle § 40 ods. 2 OZ k zmene lehoty splatnosti písomne. Odvolací súd prihliadol predovšetkým na to, že pôžička bola žalovanému poskytnutá bezúčelovo, bezúročne ale aj na krátku dobu. Žalobca mal právo zabezpečiť si poskytnuté finančné prostriedky žalovanému a nemohol predpokladať v čase uzavierania zmluvy, že nastanú skutočnosti vyplývajúce z článku 4, teda porušenie povinností žalovaného splniť dlh. Nemožno potom v jeho konaní vidieť postup, ktorý by bol v rozpore s § 3 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že medzi účastníkmi ide o občiansko-právny vzťah, nemohol aplikovať moderačné právo ako v prípade obchodného vzťahu podľa § 301 Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník neobsahuje moderačné právo. V súlade s okresným súdom dospel k záveru, že s prihliadnutím na výšku

poskytnutej pôžičky, jej bezúročnosť, uplatnená výška zmluvnej pokuty nie je v rozpore s § 3 Občianskeho zákonníka. Výrok zakladajúci prípustnosť dovolania, s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p. odôvodnil tým, že považuje rozhodnutie po právnej stránke za rozhodnutie zásadného významu a to v otázke právneho posúdenia „doteraz ani v obchodnom ani v občianskom práve nie je určená maximálna výška zmluvnej pokuty (koľko %, jej primeranosť a platnosť s prihliadnutím na § 39 OZ) a navyše v občianskom konaní neexistuje moderačné právo súdu“ „pokiaľ súd vyvodí záver, že právny úkon, ktorý obsahuje dohodu o zmluvnej pokute je neplatný, pretože sa prieči dobrým mravom, je potrebné zodpovedať na otázku, či dohoda o zmluvnej pokute je neplatná v celom rozsahu alebo len čiastočne s prihliadnutím na oprávnenú výšku zmluvnej pokuty“.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Žiadal, aby najvyšší súd zrušil napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. januára 2007 sp. zn. 12 Co 324/2006 a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Namietal nesprávne právne posúdenie veci prvostupňovým ako aj odvolacím súdom ohľadne zmluvnej pokuty, keď spochybnil nárok žalobcu v celom rozsahu. Má za to, že zmluvná pokuta uplatnená žalobcom voči žalovanému je neprimerane vysoká, dosahujúca intenzitu neplatnosti právneho úkonu a je teda v zmysle § 39 OZ neplatná. Poukázal na to, že Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník neobmedzuje maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Občiansky zákonník neupravuje ani moderačné právo súdu. Absencia moderačného práva v Občianskom zákonníku sa považuje za nedostatok právnej úpravy zmluvnej zodpovednosti. Rozpor výšky zmluvnej pokuty s dobrými mravmi má význam pre občiansko-právne vzťahy, aby sa ich subjektom ako laickému prvku poskytla ochrana.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhol dovolanie zamietnuť s poukazom na ustanovenie § 243b ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 3 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu

v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Pred samotným posúdením správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti považuje dovolací súd za potrebné upozorniť, že vyslovením prípustnosti dovolania (§ 238 ods. 3 O.s.p.) vymedzuje odvolací súd zároveň aj právnu otázku zásadného významu, pre vyriešenie ktorej v dovolacom konaní vytvoril priestor. Dovolanie v takomto prípade môže byť odôvodňované výlučne len nesprávnym právnym názorom, zaujatým v napadnutom rozhodnutí, a to práve v tej právnej otázke, ktorá viedla k pripusteniu dovolania. Dovolací súd sa potom obmedzuje len na tie dôvody dovolania, ktoré spadajú do rámca prípustného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný tak rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane jeho obsahového vymedzenia. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p. neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, ibaže tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uvedené zákonne ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených vád však nebola dovolacím súdom v konaní zistená a dovolateľ ani vo svojom dovolaní nenamietal, že by v konaní k uvedeným vadám došlo.

Odvolací súd pripustil dovolanie z dôvodu, že za otázku zásadného právneho významu považoval posúdenie primeranosti výšky zmluvnej pokuty aj s poukazom na to, že

v občianskom konaní neexistuje moderačné právo súdu, jej platnosť s poukazom na ustanovenie § 39 OZ. V prípade, že dovolací súd vyvodí záver, že právny úkon, ktorý obsahuje dohodu o zmluvnej pokute je neplatný, pretože sa prieči dobrým mravom, je potrebné zodpovedať otázku, či dohoda o zmluvnej pokute je neplatná v celom rozsahu alebo len čiastočne, s prihliadnutím na oprávnenú výšku zmluvnej pokuty. Tomu zodpovedá dôvod dovolania, ktorý má základ v tvrdení, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Keďže dovolateľ je oprávnený napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu proti ktorému bola prípustnosť dovolania založená výrokom odvolacieho súdu len z dôvodu uvedeného v ustanovení § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., preskúmal dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu len z hľadiska tohto uplatneného dovolacieho dôvodu. Námietskami žalovaného, ktoré sa netýkali pripustenej dovolacej otázky sa dovolací súd nemohol s poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania zaoberať.

Nesprávnym právnym posúdením veci je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je upravená v § 544 a 545 Občianskeho zákonníka. Zmluvná pokuta je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, i keď porušením takto zabezpečenej povinnosti nevznikne veriteľovi škoda (§ 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Zmluvnou pokutou možno zabezpečovať akúkoľvek právnu (zmluvnú alebo zákonnú) povinnosť, ktorá sa môže týkať peňažného alebo iného plnenia. Zákon teda nevylučuje možnosť dojednania zmluvnej pokuty za omeškanie s plnením peňažného záväzku. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať obligatórne písomnú formu. Jej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky pokuty, prípadne aspoň spôsob, akým bude stanovená (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Výška zmluvnej pokuty nie je v Občianskom zákonníku upravená a nestanovuje sa tu ani spôsob jej určenia. Dojednanie jej výšky či spôsobu určenia je teda vecou dohody účastníkov.

V danej veci teda odvolací súd aplikoval správny právny predpis a nepochybil keď uzavrel, že zmluvná pokuta a jej výška je podľa právnej úpravy § 544 a nasl. Občianskeho

zákonníka v dispozícii zmluvných strán a ani v prípadoch neprimeranej zmluvnej pokuty nie je súd oprávnený pokutu znížiť, lebo mu doterajšia právna úprava žiadne moderačné právo nekonštituuje.

Účelom zmluvnej pokuty zakotvanej v ustanovení § 544 a 545 Občianskeho zákonníka je donútiť dlžníka hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Zmluvná pokuta teda predovšetkým predstavuje hrozbu dlžníkovi, že pokiaľ nesplní svoju (najmä) zmluvnú povinnosť, vznikne mu povinnosť poskytnúť pre tento prípad dojednané plnenie t.j. pokutu. Dojednaná zmluvná pokuta má teda v prvom rade čeliť porušeniu povinnosti (funkcia prevenčná) lebo ak bude zabezpečená povinnosť plnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Vedľa toho má zmluvná pokuta i funkciu reparačnú (uhradzovaciu), lebo jej zmyslom je tiež reparovať na strane veriteľa ujmu, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia povinnosti zo strany dlžníka. Zároveň však v sebe zmluvná pokuta môže zahrňovať i ďalšie čiastky, ktoré predstavujú trest (sankciu) pre toho, kto povinnosť porušil, čo vyplýva z výslovného znenia ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka, ktoré povinnosť hradiť zmluvnú pokutu činí nezávislou na vzniku škody. Inými slovami povedané, zmluvná pokuta je peňažitá čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, na ktorú je pokuta viazaná a to bez ohľadu na to, či porušením povinností vzniká veriteľovi škoda.

Medzi účastníkmi bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, čo vzhľadom k dlžnej čiastke 250 000,- Sk predstavuje čiastku cca 2 500,- Sk denne. Možno prisvedčiť odvolaciemu súdu, že takáto výška zmluvnej pokuty nijako neprekračuje účel zmluvnej pokuty spočívajúci najmä v hrozbe dostatočne citeľnou majetkovou sankciou voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní zabezpečovaciu povinnosť a v dostatočnom zabezpečení veriteľa proti prípadným škodám, ktoré by mu mohli nesplnením zabezpečenej povinnosti vzniknúť. V posudzovanej veci bola konečná výška zmluvnej pokuty plne závislá na dobe po ktorú žalovaný nesplnil povinnosť, ktorú sám zmluvne prevzal. Výsledná výška zmluvnej pokuty, predstavujúca viac než trojnásobok zabezpečenej pohľadávky je totiž dôsledkom relatívne dlhej doby, ktorá uplynula odo dňa splatnosti zabezpečenej pohľadávky do jej zaplatenia. Odvolací súd preto pri hodnotení primeranosti dohodnutej výšky zmluvnej pokuty správne vychádzal z dĺžky omeškania. Z pohľadu primeranosti výšky zmluvnej pokuty je totiž namieste hodnotiť inak zmluvnú

pokutu dojednanú vo forme pevne stanovenej čiastky a zmluvnú pokutu dojednanú formou určitej sadzby za stanovenú časovú jednotku. Pevne stanovenú zmluvnú pokutu vo výške trojnásobku zabezpečenej čiastky by bolo zrejme možné (pri súčasnom zohľadnení všetkých okolností daného prípadu) považovať za neprimeranú právom s ohľadom na pomer medzi hodnotou zabezpečenej pohľadávky a výškou zmluvnej pokuty, ktorú by v takomto prípade bol dlžník povinný zaplatiť veriteľovi len za niekoľko dní omeškania. Rovnaké kritérium však nemožno dobre použiť, ak dosiahne celková výška zmluvnej pokuty trojnásobku zabezpečenej pohľadávky v dôsledku dlhodobého omeškania dlžníka; tu výška zmluvnej pokuty plne závisí od doby po ktorú dlžník svojou zmluvnou pokutou zabezpečenú povinnosť neplní – čím dlhšia je doba omeškania, tým vyššia je zmluvná pokuta. Inak povedané neprimeranosť zmluvnej pokuty nemožno usudzovať z jej celkovej výšky ak je dôsledkom dlhodobého omeškania a s tým spojeným navyšovaním o inak primeranú „dennú sadzbu“ zmluvnej pokuty. Opačný záver je neprijateľný, lebo by vo svojich dôsledkoch zvýhodňoval dlžníka (čím by dlhšie dlžník svoje povinnosti neplnil, tým viac by bol zvýhodňovaný pri posudzovaní prípadnej neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty), a znamenalo by to spochybnenie funkcií, ktoré má zmluvná pokuta plniť.

Možno preto uzavrieť, že zmluvná pokuta dojednaná vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania je s ohľadom ku všetkým okolnostiam daného prípadu primeraná a dojednanie o zmluvnej pokute nie je preto neplatné podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi. Pokiaľ dovolateľ odkazuje v tomto smere na konštantnú judikatúru a to rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Obo 77/2002, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23 Co 123/2000 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Obo 890/2002, ako aj iné, je potrebné uviesť, že je zmluvná pokuta dojednaná vo forme úroku prevyšujúceho i niekoľkonásobne 100 % zabezpečenej pohľadávky ročne možno – práve s ohľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu – považovať za primeranú a teda v súlade s dobrými mravmi. Primeranosť výšky zmluvnej pokuty je treba posúdiť v každom prípade individuálne s ohľadom na všetky zvláštnosti daného prípadu; závery o primeranosti či neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty možno preto len veľmi obtiažne zovšeobecniť a predchádzajúce súdne rozhodnutia môžu byť len určitým vodítkom pri rozhodovaní súdu v inej konkrétnymi okolnosťami determinovanej veci.

Je potrebné súhlasiť i so záverom odvolacieho súdu, že zatiaľ čo podľa úpravy Obchodného zákonníka má súd moderačné právo a zmluvnú pokutu môže znížiť až do výšky škody vzniknutej do doby súdneho rozhodnutia porušením zabezpečovacieho záväzku, Občiansky zákonník nedáva súdu právo znížiť vysokú zmluvnú pokutu a ustanovenie Obchodného zákonníka o zmluvnej pokute nemožno použiť na záväzkovo-právne vzťahy upravené Občianskym zákonníkom. Rovnako ako možno dojednanie o zmluvnej pokute podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka posúdiť z hľadiska súladu alebo rozporu dohodnutej výšky zmluvnej pokuty s dobrými mravmi len ako platné, či neplatné (t. j. bez možnosti vidieť ju neplatnú len čo do výšky presahujúcej rámec dobrých mravov), môže byť obdobne i výkon práva na zmluvnú pokutu podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka len v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatný právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Výkon práv vyplývajúci z občiansko-právnych vzťahov nesmie byť mimo iného v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Dojednanie zmluvnej pokuty a jej výška je zásadne vecou vzájomnej dohody strán. Neznamená to však, že by v každom jednotlivom prípade mohla byť pokuta dojednaná v neobmedzenej výške. Zákon výslovne neupravuje obmedzenie dojednania zmluvnej pokuty, preto je nutné toto obmedzenie skúmať pri posudzovaní súladu dojednania o zmluvnej pokute s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Právny úkon sa prieči dobrým mravom ak sa jeho obsah ocitne v rozpore so všeobecne uznávanou mienkou, ktorá vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi určuje, aký má byť obsah ich jednania, aby bolo v súlade so základnými zásadami mravného poriadku demokratickej spoločnosti. Dobré mravy netvoria spoločenský normotvorný systém, ale sú skôr meradlom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcich všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého konania a pod. Dobré mravy sú definované ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú prijímané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Ku konkretizácii takto všeobecne stanovených pravidiel je potrebné použiť ďalších vodidiel, z ktorých možno usúdiť, čo je vo vzťahu k zmluvnej

pokute v súlade so spoločenskými, kultúrnymi a mravnými normami. Pri skúmaní platnosti dojednania o zmluvnej pokute z hľadiska dobrých mravov je nutné uvážiť funkcie zmluvnej pokuty (funkciu preventívnu, uhradzovaciu a sankčnú). V súvislosti s výškou zmluvnej pokuty je potrebné, aby pokuta zahŕňala všetky škody, ktoré možno rozumne v danom konkrétnom vzťahu s porušením určitej povinnosti očakávať, musí byť dostatočnou nie však premrštenou výškou. Zmluvná pokuta, ktorej výška výrazne prevyšuje výšku skutočne vzniknutej škody, je neprimeraná, pre rozpor s dobrými mravmi neplatná. Pri posudzovaní primeranosti dojednanej výšky zmluvnej pokuty je treba prihliadnuť k celkovým okolnostiam úkonu, jeho pohnútkam a účelu, ktorý sledoval. V úvahu je treba taktiež vziať výšku úrokov z omeškania, ktoré tiež predstavujú sankciu za porušenie povinnosti i výšku zabezpečenej čiastky, z ktorej možno taktiež usúdiť na neprimeranosť zmluvnej pokuty s ohľadom na vzájomný pomer pôvodnej a sankčnej povinnosti.

Možno súhlasiť s názorom odvolacieho súdu, že v tomto konkrétnom prípade sa dohoda účastníkov o výške zmluvnej pokuty neprieči dobrým mravom v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dojednaná výška zmluvnej pokuty je primeraná s ohľadom na význam a hodnotu zabezpečovaných povinností. Pri posudzovaní primeranosti dojednanej výšky zmluvnej pokuty bolo prihliadnuté k celkovým okolnostiam úkonu, jeho pohnútkam a účelu, ktorý sledoval. Keď teda pri skúmaní platnosti dojednania o zmluvnej pokute z hľadiska dobrých mravov je nutné uvážiť funkcie zmluvnej pokuty (preventívnu, uhradzovaciu a sankčnú), potom v danom prípade nebolo možné dôjsť k inému záveru, než, že zmluvná pokuta bola dojednaná platne. Preto dovolací súd zhodne s názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade sa dojednanie účastníkov o zmluvnej pokute neprieči dobrým mravom (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a je teda v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka platné. Rozhodnutie odvolacieho súdu je z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu správne.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno preto uzavrieť, že dovolaním vytýkané nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom k pripustenej dovolacej otázke nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní nebol žalovaný úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v odvolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: